

Ők mesélték...

Oláh Mihály

1970 szeptemberében kaptam meg orvosi diplomámat a debreceni egyetemen. Mivel előzőleg szerződést kötöttem Hajdúszoboszló városával, frissen végzettként körzeti orvosként kellett szolgálatba állnom. Nem volt könnyű a csekély tapasztalattal a zsúfolt rendeléseket ellátni, és havi 8-10 ügyeletben helytállni. Alig telt el pár hét, egy éjszaka tagbaszakadt cigány férfi jelentkezett az ügyeleten. Szinte parancsoló módon közölte: húzzam ki a fájós fogát. Addigi ilyen irányú tapasztalataim csak néhány fogklinikai foghúzásra terjedtek ki. Tudtam, a rendelőben van három fogó, de mindegyiket sörös üvegek nyitására használták. Próbáltam rábeszélni a beteget, hogy menjen fogorvoshoz, de ellenkezést nem tűrően közölte, hogy én fogom kihúzni a fogát, mert ő siet, és ma reggel engedték ki a börtönből hosszabb büntetése letöltése után, amit emberölésért kapott. Nem volt mit tennem, nekiláttam. Előkészítettem volna a Lidocain-érzéstelenítést, de kerek percc kijelentette, injekcióról szó sem lehet, mert fél a tűszúrástól. Így aztán minden érzéstelenítés nélkül, a csorbult végű fogóval húztam ki a felső őrlő fogát. Szerencsére sikerült.

Lakatos Péter

A múlt század nyolcvanas éveinek elején, egy nagyon hideg téli éjszakán az egyik ügyeletben egy beteg – sajnálatos módon – elhalálozott a klinikán. Mint ügyeletnek nekem kellett a halált megállapítanom, és – természetesen – az adminisztrációt elvégezni. Ezután jött a szokásos 2 órás várakozás, majd a holttestet a beteghordó leszállította a klinika alagsorába, a hullakamrába. Azt tudni kell, hogy ebben az időben nemhogy hűtött, hanem fűtött hullakamránk volt, mivel az erre a célra kijelölt helyiségen futottak keresztül a fűtőcsövek. Az elhunyt testét annak rendje és módja szerint tehát levitték ebbe a kamrába. Mivel az ügyelet csendes volt, ezt követően lefeküdtem. A telefon csörgésére ébredtem, amelyben az egyéb-

ként nagyszájú beteghordó rendkívül rezignált hangját hallottam: „Főnök, jöjjön gyorsan, a halott horkol!” Aki már ügyelt, és állapított meg halált, annak nem nehéz elképzelnie az érzést, ami ekkor a hatalmába kerített. Elnéztem! Nem halt meg! Borzasztó! Pillanatokon belül lent voltam az alagsorban, ahol a beteghordó és a portás a kamra ajtaja előtt állt, és hallgatózott. Én is odaálltam, és valóban erős horkolás hallatszott ki a hullakamrából. Mit csináljunk, főnök? – hangzott a kérdés a beteghordótól. Mit csinálhatnánk? – mondtam. Nem hagyhatjuk, hogy felébredjen ott bent! Azaz be kell mennünk, és ki kell hoznunk. Kinyitottuk óvatosan az ajtót, hogy ne üssünk zajt, benéztünk, és ekkor érdekes látvány tárult elénk: a halott továbbra is halott volt. Viszont feküdt mellette a fémtepsin egy „fedél nélküli” férfi, aki jóízűen horkolt. Nyilván a kemény hideg elől menekült be a fűtött kamrába. A megkönnyebbülés és a düh egyszerre jelent meg bennünk, és ezzel az indíttatással ébresztettük fel a szundikálót, majd szólítottuk fel távozásra. Még az is lehet, hogy néhány szalonképtelen szó is bekerült a felszólításba.

Gömör Béla

A rendelőbe belépő nő hatvan év feletti volt, elég jó súlyban, és láthatóan nehezen mozgott. Mondta, hogy sok panasa van. Az orvos – ahogy kell –, néha belekérdezett a panaszadataiba, és hamarosan magában kialakította a véleményét, hogy szisztémás idegrendszeri betegségről lehet szó. A fizikális vizsgálat, kóros ínreflexek, aszimmetrikus izomgyengeségek még jobban megerősítették álláspontját, és a rettegett sclerosis multiplexre gondolt. Közölte a beteggel ebbéli gyanúját, és hogy feltétlenül és elég sürgősen szükség van például szemészeti vizsgálatra. Mire a beteg:

– Ne fáradjon, doktor úr! – és előhúzott három, különböző intézetből származó zárójelentést, melyek mind sclerosis multiplexet állapítottak meg. – Csak gondoltam kipróbálok magát is. Hátha valaki egyszer nem ezt mondja...